

פרוטוקול ישיבת המועצה המינהלית
שהתקיימה בתאריך 5.1.2015 במשרדי בנק ישראל בירושלים

נוכחים מקרב חברי המועצה:

אורי גלילי, מ"מ יו"ר המועצה
איציק אידלמן (למעט נושא 8 חלק ב')
נינה זלצמן
קרנית פלוג, נגידת הבנק (למעט נושאים: 5, 8 חלק א')
נדין בודו-טרקטנברג

נוכחים מקרב עובדי הבנק:

דניאל חחיאשוילי, ראש מטה הנגידה (למעט נושא 9)
חזי כאלו, מנכ"ל הבנק
שולה מישלי, מבקרת הפנים (למעט נושא 9)
אילן סוציאנו, עוזר למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

נוכחים נוספים בנושא מס' 3 של סדר היום:

טידה שמיר, היועצת המשפטית

נוכחים נוספים בנושא מס' 4 של סדר היום:

פנינה קרן, מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל

נוכחים נוספים בנושא מס' 5 של סדר היום:

אליצור וייזר, עוזר ליועצת המשפטית
אשרף חורי, יחידת הרכש המרכזית, החטיבה למשאבי אנוש ומינהל
עירית מנדלסון, מנהלת המחלקה לחשבות ומערכות תשלומים וסליקה
(חות"ם)

דורון סלוביטצקי, מנהל יחידת הרכש המרכזית, החטיבה למשאבי אנוש
ומינהל

מרגלית רוקח, מנהלת היחידה לתיאום מערכות ובקרה, מחלקת חות"ם

נוכחים נוספים בנושא מס' 6 של סדר היום:

יואב סופר, דובר הבנק

נוכחים נוספים בנושא מס' 8 של סדר היום:

יעל ואקנין, מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה

נוכחים נוספים בנושא מס' 9 של סדר היום:

יעל ואקנין, מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה (חלק ב של הדיון)
פנינה קרן, מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל
טידה שמיר, היועצת המשפטית

נוכחים נוספים בנושא מס' 10 של סדר היום:

יעל ואקנין, מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה
רחל צימלס, היחידה לתכנון וכלכלה

סדר היום:

1. עדכוני נגידת הבנק
2. עדכוני מנכ"ל הבנק
3. התכנסות ועדת הביקורת
4. נתוני כוח אדם
5. התקשרות עם רו"ח מבקר
6. אישור פרוטוקולים של המועצה המינהלית
7. מעקב אחר החלטות/משימות של המועצה המינהלית
8. דיווח חודשי על העברות תקציב
9. אישור תנאי שכר – הסכם המעבר והשיפוץ
10. בקשה לשינוי הליך ודיווח העברת עודפי תקציב בין שנים

הדיון:

מ"מ יו"ר המועצה המינהלית עדכן כי בוועדת הכספים של הכנסת התקיים דיון, שבו הציגו מנכ"ל הבנק והוא את תקציב הבנק ואת תהליך הכנתו. הוא מסר כי חברי הכנסת שהשתתפו בדיון התעניינו בעיקר במספר העובדים בבנק מקרב בני המיעוטים. הוא ציין כי הוחלט לדחות את הדיווח של ביקורת הפנים בנושא הבקרה על פרויקט הבינוי, כולל חלוקת האחריות לבקרה בינה לבין החברה החיצונית המופקדת על בקרת הפרויקט המדווחת למנכ"ל. הוא הוסיף כי לקראת סוף ינואר תתכנס המועצה לשיבה שתיוחד לנושא הבינוי.

1. עדכוני נגידת הבנק

הנגידה דיווחה על פגישה שקיימה עם המשנה ליועץ המשפטי לממשלה בניסיון לבחון דרכים לקדם את תהליך המינויים למועצה המינהלית ולוועדה המוניתרית. היא פירטה את הסיבות לאי התקדמותו של תהליך המינויים, ואת ההתפתחויות הצפויות בנושא.

הנגידה סקרה את הגורמים להחלטת הריבית לחודש ינואר.

2. עדכוני מנכ"ל הבנק

מנכ"ל הבנק עדכן ששיעור הביצוע השנתי בתקציב 2014 היה בסופו של דבר גבוה בהשוואה למה שדווח בעבר למועצה, ועמד על 91% מהתקציב המקורי.

מנכ"ל הבנק עדכן כי מנהל החטיבה לטכנולוגיית מידע סיים את תפקידו וכי את מקומו תמלא, זמנית, המשנה שלו. הוא דיווח לגבי סטטוס התהליך של בחירת המחליף ופירט לגבי אופן הערכתם ודירוגם של המועמדים. המנכ"ל העריך כי בתוך כשבועיים ועדת האיתור תוכל להציג לנגידת הבנק שניים או שלושה מועמדים, שמתוכם ייבחר המחליף, והביע תקווה כי זה ייבחר בעוד כחודש.

חבר מועצה שאל אם השכר המוצע לתפקיד אינו מציב מחסום בפני הצגת מועמדות.

מנכ"ל הבנק השיב כי מועמדים ששוחח עמם לא העלו את סוגיית השכר, וציינו כי השיקול העיקרי להצגת מועמדותם אינו השכר אלא היוקרה והמעמד הנלווים לתפקיד, על רקע המוניטין של הבנק. עם זאת ציין המנכ"ל כי השכר היווה מחסום לגיוס עובדים לתפקידים שונים בבנק.

בהתייחסו לפרויקט הבינוי והשיפוץ דיווח מנכ"ל הבנק שטיוטת ההסכם עם ועד העובדים בעניין המעבר למבנה החלופי צפויה לעבור בקרוב מאוד לאישורו של הממונה על השכר במשרד האוצר. המנכ"ל אמר כי לדעתו המעבר למבנה החלופי צריך להתבצע לאחר פרסום שלב ב' של המכרז (אשר במסגרתו ייבחר הקבלן שיבצע את הפרויקט). הוא העריך כי פרסום שלב ב' של המכרז יתאפשר עד סוף החודש, לאחר שהמועצה המינהלית תקיים דיון מיוחד לשם אישור מתכונת המכרז. הוא אמר שעיקוב פרסום המכרז עד כה נבע בחלקו מהרצון שחברת הבקרה תבחן את המכרז ותביע את דעתה.

1*

חבר מועצה ביקש כי כל חוות הדעת בנושא הסיכונים הכרוכים בשיטות הבינוי השונות יוצגו בפני המועצה המינהלית.

מנכ"ל הבנק אמר כי כל המידע המפורט יוצג למועצה המינהלית.^{2*}

חבר מועצה שאל מדוע המעבר למבנה החלופי לא יהיה לפני פרסום שלב ב' של המכרז.

המנכ"ל השיב כי אין טעם לעבור למבנה החלופי ולהשאיר את המבנה הנוכחי ריק. הוא הדגיש כי תהליך המעבר למבנה החלופי לא יעכב את תחילת עבודתו של הקבלן.

3*

מנכ"ל הבנק דיווח כי הכנסת הציוד הטכנולוגי למבנה החלופי מתקדמת יפה. הוא ציין כי הבנק נערך לקראת השלג שצפוי לרדת בירושלים, על פי התחזית, וכי ההיערכות תהיה, בין היתר, גם בהתאם ללקחים שנלמדו מאירוע השלג של סוף 2013, אך הדגיש שהלקחים היו מינוריים, שכן הבנק תפקד אז היטב. מנכ"ל הבנק דיווח כי תזכיר החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ה-2015, ותזכיר חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ה-2015, פורסמו להתייחסויות, וציין את מעורבותו הרבה של בנק ישראל בשני הנושאים.

היועצת המשפטית הדגישה כי מחלקת חות"ם הובילה את מעורבותו של בנק ישראל בשני הנושאים.

3. התכנסות ועדת הביקורת

מ"מ יו"ר המועצה המינהלית אמר כי בשל העיכוב במינוי חברים מקרב הציבור למועצה המינהלית (כולל יו"ר למועצה) לא התאפשרה התכנסות ועדת הביקורת בחודשים האחרונים.

חבר מועצה הציע שתי חלופות: האחת, לאפשר למ"מ יו"ר המועצה המינהלית להשתתף כחבר בוועדת הביקורת; הצעה זו נדחתה על ידי היועצת המשפטית. השנייה, מסתמכת על סעיף 20(א)(1) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, המגדיר את אחד מתפקידי המועצה המינהלית: "לפקח על ההתנהלות התקינה והיעילה של הבנק". הוא הדגיש כי מדובר בתפקיד העיקרי של המועצה המינהלית, אשר לשם ביצועו המועצה ממנה את ועדת הביקורת, שחבריה – למעט היושב ראש – הם חברי המועצה שמקרב הציבור; מכאן שוועדת הביקורת היא למעשה גוף הפועל מטעם המועצה. סעיף 20(א)(7) לחוק קובע שתפקיד נוסף של המועצה המינהלית הוא "לדון ולהחליט בהמלצות ועדת הביקורת". משמע שהמועצה נשענת, לצורך תפקודה והפיקוח שלה, על המלצות ועדת הביקורת,

¹ הוחלט לא לפרסם - נושא הנמצא במו"מ.

² הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור למו"מ עסקי שטרם סוכם.

³ הוחלט לא לפרסם – נושא הנמצא במו"מ.

ולכן העובדה שוועדת הביקורת אינה יכולה לתפקד (בגלל אילוצים שאינם תלויים לא בה ולא במועצה) יש בה כדי לפגוע ביכולת תפקודה של המועצה. הוא מציע אפוא לבחון את האפשרות שבמהלך תקופת הביניים תדון המועצה, אמנם לא כוועדת ביקורת, אך בנושאים שבתחום סמכותה אשר בהם היא הסמיכה את ועדת הביקורת לדון ולהביא את המלצותיה בפני המועצה. כדוגמא לנושא כזה הוא ציין את המעקב אחר פרויקט הבינוי ושדרוג מבני הבנק.

היועצת המשפטית מסרה כי אמנם מלכתחילה היא חשבה ללכת בדרך שהציע חבר המועצה, אך בינתיים קיבלה התייחסות מגורם משפטי מוסמך, שלפיה אין דין ממלא מקום כדין יושב ראש, על אף שההתייחסות ניתנה בנושא אחר המתייחס לשני בעלי התפקידים הנ"ל. לדעתה ניתן להפעיל כלל זה גם בנושא הנדון, כך שמ"מ יו"ר המועצה המינהלית יכול לכהן כחבר בוועדת הביקורת.

חבר מועצה הבהיר כי כדי לקיים ישיבה בוועדת הביקורת נדרשת נוכחות של שלושה מחבריה ומצב זה מתאפשר עם אישור השתתפותו של מ"מ יו"ר המועצה.

החלטות:
המועצה מחליטה שוועדת הביקורת תתכנס בהשתתפות מ"מ יו"ר המועצה.

4. נתוני כוח אדם

מ"מ יו"ר המועצה המינהלית אמר שהנתונים מוצגים בעקבות בקשה שהעלה חבר מועצה בישיבה הקודמת.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה כי מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל תספק הסברים לגבי הנתונים המופיעים בטבלה שהוצגה לחברי המועצה המינהלית.

חבר מועצה אמר שבדוחות שונים מוצגים נתונים שונים שאמורים לייצג את אותו המשתנה.

מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל מסרה שלקראת השנה הבאה תחזק החטיבה את נושא המקורות לנתונים ואופן הצגתם, כך שתישמר עקביות ההצגה.

חבר מועצה הוסיף כי במהלך השנה לא אמור לחול שינוי בנתונים הנוגעים לתקנים ולשיא כוח האדם.

מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל הסכימה עמו, אך הוסיפה כי נתוני המצבה עשויים להשתנות בכל חודש. באשר לשונות בין נתוני התקנים שהוצגו למועצה היא ציינה שהנתונים כוללים לעיתים רק את התקנים לעובדים הקבועים ולעיתים גם את התקנים לעובדים הזמניים.

חבר מועצה ביקש לקבל הבהרה לגבי קיומם של תקנים עבור עובדים זמניים.

מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל השיבה כי יש תקנים לעובדים זמניים. שינויים באופן הצגת התקנים הזמניים גורמים לפערים. היא הוסיפה שכעת נבחנת האפשרות להפריד את התקנים הזמניים ולדווח עליהם כעל מעין רזרבה.

נגידת הבנק הבהירה שיש להבדיל בין עובדים זמניים – למשל סטודנטים – המועסקים בבנק לתקופה מוגדרת, שעשויים לאייד תקן קבוע המייצג תפקיד שיש בו צורך קבוע, לבין תקנים זמניים, המייצגים תפקידים הנדרשים זמנית, לתקופה מוגדרת.

מנכ"ל הבנק הבהיר כי תקן השייך לרזרבה של המנכ"ל הוא תקן קבוע במהותו, שניתן להקצותו באופן זמני לחטיבה זו או אחרת.

מנהלת החטיבה למשאבי אנוש ומינהל אמרה כי ישנה קבוצת עובדים, בהיקף של 17.25 משרות, המוגדרת כקבוצה של "על-תקניים", הנספרים רק במצבה, אך לא בתקן. לרוב מדובר בעובדים ברמת יעילות נמוכה, שרובם משויכים לחטיבה שלה. הגדרתם כ"על-תקניים" נועדה למנוע איוש בלתי יעיל של תקנים החיוניים לבנק, ולאפשר בבוא העת מחיקה של תקנים מיותרים.

חבר מועצה אמר כי התקנים הם כלי של תכנון, בדומה לתקציב. ולכן המושג "על-תקני" מעוות את הנתונים. אם תקנים משקפים תכנון, אזי עובדים שהבנק מבקש להוציאם מחוץ לארגון ומגדיר אותם כ"על-תקניים" אינם אמורים להיכלל בתכנון, אך אם מסיבה זו או אחרת יש בכוונת הבנק להשאירם בארגון הם צריכים להיות חלק מהתכנון. לדבריו, בכל ארגון יש עובדים ברמת יעילות נמוכה.

4*

המשנה לנגידת הבנק אמרה שנתוני כוח האדם לשנת 2015 כוללים 726.65 תקנים של עובדים קבועים ועוד 18.6 תקנים של עובדים זמניים, שחלק גדול מהם קשור לפרויקט הבינוי ושדרוג מבני הבנק – יחד 745.25 תקנים (במונחי משרות מלאות). נוסף על אלה יש 17.25 משרות של העובדים ה"על-תקניים" ועוד 7.5 משרות בעתודת המנכ"ל – בסך הכול 770 משרות בשיא כוח האדם.

מנכ"ל הבנק הסביר את ההיגיון העומד מאחורי המושג "על-תקני". המטרה היא שלא לתקן תפקידים שידוע מראש שלא יהיה צורך בהם בעתיד, אחרת מונצח המצב של תקנים עודפים ומיותרים. עובד ברמת יעילות נמוכה המבצע תפקיד שכזה יוגדר כ"על-תקני", מה שמאפשר להתמודד טוב יותר עם הבעיה.

נגידת הבנק אמרה כי החטיבה לניהול משאבי אנוש ומינהל נדרשת לפעול להצגה ברורה ושקופה יותר של נתוני כוח האדם.

חבר מועצה העיר שלדעתו הכללת העובדים ה"על-תקניים" בנתוני כוח האדם גורמת לעיוות שלהם.

⁴ הוחלט לא לפרסם – נושא הנמצא בבדיקה.

המשנה לנגידת הבנק ציינה כי ככל הידוע לה ארגונים נוהגים לרכז עובדים שיעילותם נמוכה בפונקציית משאבי האנוש של הארגון כצעד מקדים לפרישתם מהארגון.

חבר מועצה שאל אם הנתון של שיא כוח האדם לשנת 2014 בהיקף של 745 משרות כולל גם עובדים "על-תקנים".

נגידת הבנק השיבה בחיוב והוסיפה כי בשנת 2014 היה תת-איוש של התקנים בבנק.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית ציינה כי מספר התקנים עשוי להשתנות במהלך השנה, באישור הנגידה.

הנגידה אמרה שמדובר במקרים מאד חריגים.

המנכ"ל הוסיף שמספר התקנים יכול להשתנות כאשר מקצים תקן מרזרבת המנכ"ל, למשל.

חבר המועצה הקודם העיר כי לדעתו נתוני כוח האדם לשנת 2014 שהוצגו בטבלה לחברי המועצה אינם תואמים את אופן הצגת נתוני כוח האדם, באותה טבלה, המתייחסים לשנת 2015.

מ"מ יו"ר המועצה המינהלית אמר כי לצורך המעקב של המועצה בנושא התפתחות התקנים בבנק הוא מבקש לקבל דיווח הכולל את פירוט התקנים הקבועים, הזמניים ואלה הכלולים בעתודת המנכ"ל, וכן את מספר המשרות ה"על-תקניות" לשנים 2014 ו-2015. הוא הדגיש כי דיווח כזה נחוץ גם להנהלת הבנק לצורך הניהול היעיל. הוא ביקש לקבל גם דיווח על השימוש בעתודת המנכ"ל.

חבר מועצה אמר שהוא מעוניין לראות את הנתונים האמורים מאז 2011, השנה שבה החלה המועצה המינהלית לפעול. הוא מבקש לדעת בעיקר את התפתחות מספר המשרות של העובדים ה"על-תקניים" על פני שנים אלו וכן את האופן שבו הוצגו בדיווחים למועצה.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית ציינה כי ביולי 2013 דווח בישיבת המועצה המינהלית על 38 עובדים בלתי יעילים, וכעת מספרם הוא כ-17 בלבד.

חבר מועצה אחר אמר שהוא מעוניין לקבל דיווח רבעוני, מכאן ואילך, שיכלול נתונים לגבי איוש התקנים הקבועים, הזמניים ואלה שבעתודת המנכ"ל, וכן את המספר המעודכן של משרות ה"על-תקניים". הוא טען כי חוסר עקביות בהגדרת הנתונים, או שימוש בנתונים שגויים, עלול לפגוע ביכולת של ניהול הבנק. הוא שאל מדוע יש צורך ברזרבה של העובדים הכלולים בעתודת המנכ"ל, בהינתן שישנם תקנים זמניים, שהרי התקנים הזמניים מיועדים לתפקידים שאינם קבועים, על פי צורכי הבנק. לטענתו, כאשר התכנון יעיל אין צורך ברזרבה.

⁵ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לענייני עובדים.

חבר מועצה אחר השיב כי התקנים הזמניים מיועדים לצרכים ידועים מראש התחומים בזמן, ואילו התקנים בעתודת המנכ"ל מיועדים לצרכים שלא ניתן לדעת אותם מראש, וכי המנכ"ל הסביר בעבר שצרכים כאלה עלולים להתעורר בעיקר בהקשר של פרויקט הבינוי ושדרוג מבני הבנק. הוא גם הזכיר כי בעבר דיווחה הנגידה למועצה על עלייה של מספר העובדים בבנק, שהייתה נמוכה מזו שנדרשה על פי גידול משימותיו – עובדה שהיה בה כדי להצביע על התייעלות.

נגידת הבנק אמרה כי הנתונים שחברי המועצה ביקשו לקבל לצורך מעקב עשויים בהחלט לשפר את ניהול הבנק. היא הוסיפה כי לדעתה רזרבה של 7.5 משרות היא מינימלית, בהתחשב בפרויקט הבינוי ושדרוג מבני הבנק.

חבר מועצה העיר כי הוא מוטרד מהעובדה שהנתונים שחברי המועצה מבקשים לקבל אינם זמינים בחטיבה למשאבי אנוש ומינהל.

החלטות:

1. המועצה מבקשת לקבל בשיבתה בחודש מרץ 2015 דיווח על הנתונים הבאים: תקן קבוע, תקן זמני, עתודת מנכ"ל, על-תקניים לשנים 2014 ו-2015, ולאחר מכן לקבל דיווח רבעוני על נתונים אלו (במונחי משרות, תקן ומצבה). במסגרת הדיווח הרבעוני יימסר דיווח על הקצאת עתודת מנכ"ל.
2. המועצה מבקשת לקבל את נתוני העל-תקניים לשנים 2011 עד 2015.

5. התקשרות עם רו"ח מבקר

מנהלת מחלקת חות"ם אמרה שבישיבתה הקודמת, ב-4 בדצמבר 2014, החליטה המועצה המינהלית שלוש החלטות בנושא. היא ביקשה להתייחס להחלטה השלישית: המועצה מסמיכה את הגופים הרלוונטיים בבנק לבדוק את עמידתם של בעלי התפקידים המחליפים בתנאי הליך בחירת משרד רואה החשבון המבקר.

עובד יחידת הרכש המרכזית אמר שנבדקה עמידתם של בעלי התפקידים המחליפים בתנאי הליך בחירת משרד רואה החשבון המבקר, והבדיקה העלתה כי הם עומדים בתנאים. הוא הוסיף כי יש לוודא שהמועמדים לא יימצאו בניגוד עניינים עקב עבודתם בבנק, וכי יש להחתימם על הסכם סודיות.

מנהל יחידת הרכש המרכזית אמר כי יש לתת את הדעת לפוטנציאל ניגוד עניינים בתקופת החפיפה של רואי החשבון.

חבר מועצה שאל אם סוכם עם פירמת רואה החשבון, שרואה החשבון המכהן כמנהל תיק הביקורת ימשיך בתפקידו זה עד אפריל, ולאחר מכן יוחלף על ידי המיועד להחליפו.

מנהלת מחלקת חות"ם השיבה בחיוב.

מנהל יחידת הרכש המרכזית ציין שתוקף הארכת ההתקשרות הנוכחית עם פירמת רואה החשבון המבקר אמור לפוג בחודש מאי. על המועצה לקבל החלטה בעניין הארכת ההתקשרות מספיק זמן מראש, כדי שהבנק יוכל, במקרה הצורך, להתקשר עם רואה חשבון מבקר אחר באמצעות הליך חדש.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה כי בחודש מארס תדון המועצה בהארכת ההתקשרות.

חבר מועצה ביקש לקבל מהגורמים המתאימים, למשל מהפיקוח על הבנקים, חוות דעת לגבי האפשרות של קיום ניגוד עניינים אצל המיועד לכהן כשותף הבכיר בתיק הביקורת של בנק ישראל; זאת מעצם תפקידו בפירמה היוצר קירבה רבה לגופים פיננסיים שונים.

מנהלת מחלקת חות"ם השיבה כי הנושא התברר עם הפיקוח על הבנקים, ונמצא שאין חשש לניגוד עניינים.

חבר מועצה אחר אמר שהוא דווקא מרוצה מהעובדה שהשותף הבכיר בתיק הביקורת של בנק ישראל הינו בעל תפקידים נוספים בפירמה, וציין כי השותף הבכיר המיועד כבר הביע את התחייבותו לעמוד לרשות הבנק ככל שיידרש.

מנהלת היחידה לתיאום מערכות ובקרה הפנתה את תשומת לב חברי המועצה לניסיון בביקורת שיש למיועד לכהן כשותף הבכיר בתיק הביקורת של הבנק כנדרש על פי תנאי ההליך, אך ציינה כי לא עסק בביקורת בשנים האחרונות.

חבר מועצה אמר כי כישוריו של המועמד גבוהים ומתאימים לצורכי הבנק.

חבר מועצה אחר אמר שהוא סובר שלא מתעורר חשש לניגוד עניינים באשר למועמד לכהן כשותף הבכיר בתיק הביקורת של הבנק, אך יש לו ספקות באשר ליכולתו של המועמד להקדיש לבנק את הזמן הנדרש, על רקע תפקידיו הנוספים. עם זאת – אמר – אפשר להסכין עם המועמדות. הוא הוסיף כי יש לוודא שכעבור תקופה מסוימת המועמד לא יפנה לעיסוק בעניינים אחרים מאשר בתיק הביקורת של הבנק.

העוזר ליועצת המשפטית אמר שתפקידיו הנוספים של המועמד רלוונטים פחות, שהרי לו היה מועמד בעת ביצוע הליך הרכש, ייתכן שהמועצה הייתה מדגישה את העובדה שהפרקטיקה האחרונה שלו בביקורת הייתה לפני זמן רב, יותר מאשר מדגישה את תפקידו. עם זאת כיום הבנק מרוצה, בסך בכול, מהניסיון המקצועי של המועמד. הוא הוסיף שללא קשר למועמד האמור ההסכם עם הפירמה מאפשר לבנק להפסיק את ההתקשרות בכל עת. כן הדגיש שההחלפה הבו-זמנית של שני רואי החשבון המספקים את שירותי הביקורת לבנק נתונה לגמרי לשיקול דעתה של המועצה המינהלית. ברצותה לא תאשר, או תאשר בכפיפות לתנאים. הוא הוסיף כי לא בטוח שניתן לכלול בהסכם שייחתם עם הפירמה סעיף השולל החלפות נוספות בעתיד.

חבר מועצה אמר כי גם אם לא ניתן לכלול סעיף כזה יש לוודא כי הדבר יובהר לפירמה.

מנהלת היחידה לתיאום מערכות ובקרה אמרה כי הדברים הובהרו לפירמה.

מנהלת מחלקת חות"ם הבהירה כי הפירמה מסרה שהכהונה היא ללא מגבלת זמן, ואף התחייבה במפורש לתקופה של הפקת הדוחות הכספיים לשנים 2014 ו-2015 לכל הפחות.

חבר מועצה אמר כי משיחות שניהל עם גורם בפירמה הבין שיש לפירמה מגבלה מבחינת מספר רואי החשבון המתאימים לספק את השירותים לבנק ישראל, ועומדים, בין היתר, במגבלות החלות בנושא מכוח הוראות המפקח על הבנקים. הוא הביע חשש כי הפירמה רואה במועמד לכהן כשותף הבכיר בתיק הביקורת של הבנק מועמד זמני.

מנהלת מחלקת חות"ם אמרה שהבנק קיבל מהפירמה התחייבות בכתב שהמועמד ימלא את תפקידו בבנק ישראל ללא הגבלה בזמן.

העוזר ליועצת המשפטית אמר שהחשש של ניגוד עניינים לא נובע מהוראות הפיקוח על הבנקים אלא משיקולים מקצועיים של החשבות בבנק ישראל. הפנייה לפיקוח על הבנקים הייתה כדי להעמיק את הבדיקה – למשל לברר כיצד מתמודדים עם הסוגיה בבנקים מרכזיים אחרים ולחזק את הסברה שאין מניעה לכאורה. הוא הדגיש כי המועצה אינה פועלת, בעניין האמור, בניגוד להוראות הפיקוח.

חבר מועצה הציע לאשר את החילופים של בעלי התפקיד, ואמר שלדעתו לא נדרשת בדיקה בבנקים מרכזיים אחרים. הוא ביקש כי טרם תחילת העסקתם של היועצים המוצעים יודא הבנק: (1) העדר ניגוד עניינים בין מתן השירותים לבנק לבין מתן שירותים לגורמים אחרים בידי המועמדים המוצעים. (2) התחייבות שהמועמדים לא יעסקו, במקביל להספקת שירותיהם לבנק, גם בביקורות על תאגידים בנקאיים וחברות הקשורות אליהם. (3) חתימה של המועמדים על התחייבות לשמירת סודיות.

החלטות:

1. המועצה החליטה לאשר את חילופי השותף הבכיר בתיק הביקורת של הבנק החל מהכנת הדוחות הכספיים לשנת 2014, וזאת בכפוף לבדיקת הבנק בנוגע לאי קיום ניגוד עניינים בין מתן השירותים שאמורים לתת לבנק לבין שירותים אחרים שנותן השותף הבכיר המיועד, התחייבותו שלא לעסוק במקביל למתן השירותים לבנק בביצוע ביקורת בתאגידים בנקאיים ובחברות הקשורות להן, וחתימה על התחייבות לשמירת סודיות.
2. המועצה החליטה לאשר את חילופי רואה החשבון המנהל את תיק הביקורת של הבנק החל מהכנת הדוחות הכספיים לשנת 2015, במידה ויוחלט על הארכת ההתקשרות עם פירמת רואי החשבון קוסט פורר גבאי את קסירר E&Y. וזאת בכפוף לבדיקת הבנק בנוגע לאי קיום ניגוד עניינים בין מתן השירותים שאמורים לתת לבנק לבין שירותים אחרים שנותן המנהל המיועד, התחייבותו שלא לעסוק במקביל למתן השירותים לבנק בביצוע ביקורת בתאגידים בנקאיים ובחברות הקשורות להן, וחתימה על התחייבות לשמירת סודיות.

8. דיווח חודשי על העברות תקציב

חלק א'

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה אמרה שלמועצה מדווחות שתי העברות תקציביות, באישור הנגידה, המוסמכת לאשר העברות המצטברות בסעיף תקציבי לסכום של 1–2 מיליוני שקלים, והעברה אחת, באישור המנכ"ל, המוסמך לאשר העברות המצטברות בסעיף תקציבי עד לסכום של מיליון שקלים.

חבר מועצה שאל מאין נובע הצורך להגדיל את תקציב ההתקשרות עם חברת "פלאפון".

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה אמרה שהדבר נובע בעיקר מגידול מספרם של עובדי הבנק הזכאים לקבל מכשירים סלולריים.

חבר המועצה ציין כי מחירי השימוש במכשירים סלולריים הם במגמת ירידה תלולה.

חלק ב'

מאוחר יותר, בהמשך ישיבת המועצה, דיווחה מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה כי מספר הטלפונים הניידים שעבורם משלם הבנק גדל בכמה עשרות, וכי המכשירים שודרגו במהלך השנה. נוסף על כך נרכשו גם מספר מודמים לצורך התחברות מרחוק למערכות הבנק, וכן כמה מכשירי טבלט. כל אלה גרמו גם לעלייה בהוצאות השוטפות. כמו כן הייתה עלייה מסוימת של מחירי חבילות הגלישה והשיחות. היא ציינה שהבנק רכש, במסגרת מכרז מרכזי של החשכ"ל, חבילות חדשות, המקנות שירותים בהיקף העולה במידה ניכרת על זה של החבילות הישנות.

חבר מועצה ביקש לקבל הסבר לגבי הקדמת תשלום עבור רישיונות למערכת שירותי בנקאות ללקוחות הבנק.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הסבירה כי התשלום עבור רכישת הרישיונות, שתוכנן לשנת 2015 הוקדם, לבקשת החברה. היא הבהירה כי הדבר התאפשר על פי תנאי ההסכם, וכי הוא תואם את אבני הדרך שהוגדרו בפרויקט.

מנכ"ל הבנק ציין כי מדובר בהקדמת התשלום בכחודשיים.

6. אישור פרוטוקולים של המועצה המינהלית

חברי המועצה דנו בטיטות הפרוטוקולים משיבותיה בתאריכים 6 בנובמבר 2014 ו- 17 בנובמבר 2014.

החלטות:

המועצה מאשרת את הפרוטוקולים משיבותיה בתאריכים 6 בנובמבר 2014 ו- 17 בנובמבר 2014.

7. מעקב אחר החלטות/משימות של המועצה המינהלית

מעקב אחר החלטות ומשימות של המועצה בנושאים של יחסי עבודה:

חבר מועצה הציע לקיים, באמצע 2015, דיון בכל הנושאים הקשורים ליחסי העבודה בבנק, בין היתר משום שיש בהם כאלה הקשורים בתכנית העבודה של 2016.

6*

7*

מעקב אחר החלטת המועצה, בנושא תכנית עבודה ותקציב לשנת 2014 ומעקב אחר ביצוע תכנית עבודה ותקציב לשנת 2013:

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה כי בנובמבר 2013 ביקשה המועצה שחטיבת המחקר תגדיר יעדים לשנת 2014 שניתן יהיה למדוד את השגתם. החטיבה הציגה למועצה יעדים חדשים ל-2015.

חבר מועצה אמר שניתן להסיר את המשימה מרשימת המעקב.

מעקב אחר החלטת המועצה, בנושא פרויקט הבינוי בירושלים (שטחי משרדים) - המועצה החליטה לקיים דיון בנושא כוח אדם שיתמקד בהיבט של התייעלות ובהשלכותיה על מספר העובדים:

חבר מועצה אמר שההתמקדות בהשלכות ההתייעלות על מספר העובדים היא חלק מהמשימות הקשורות לנושאי כוח אדם, שיידונו במסגרת הדיונים על כוח אדם בדיוני המועצה על תכנית העבודה לשנת 2016.

מעקב אחר החלטות המועצה בנושא דוח ביקורת בנושא פעילות המחלקה המשפטית, כדלקמן:

1. בסיכונים הקיימים בבנק יש לכלול את הסיכון של אי קבלת יעוץ משפטי.

2. המועצה מבקשת את התייחסותו המהירה של המנכ"ל להעדר נהלים ברורים והתייחסותו לתוספת משאבי כוח אדם למחלקה המשפטית.

חבר מועצה שאל כיצד מתקדם הטיפול בהמלצות שעלו בדוח הביקורת בנושא פעילות המחלקה המשפטית.

מנכ"ל הבנק השיב כי נעשתה עבודה, בשיתוף יועץ חיצוני, בנושא החשיפה של הבנק לסיכונים משפטיים וכי הנושא נמצא בבחינה משותפת להנהלת הבנק ולמחלקה המשפטית. מ"מ יו"ר המועצה המינהלית הציע לאחד, במסגרת המעקב, את שתי ההחלטות שקיבלה המועצה המינהלית בעקבות דוח הביקורת בנושא.

⁶ הוחלט לא לפרסם – מידע הנוגע לעניינו של יחיד.

⁷ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור ביחסי עבודה המצוי במו"מ.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית הציעה להעביר מהמועצה המינהלית אל ביקורת הפנים את המעקב אחר שתי ההחלטות, ולאחר שניתנה הסכמתה של מבקרת הפנים, אישר זאת מ"מ יו"ר המועצה המינהלית.

מעקב אחר החלטות המועצה בנושאים הבאים: עיקרי ממצאי הסקר האירגוני; תכנית עבודה ותקציב לשנת 2015 ומעקב אחר ביצוע תכנית עבודה ותקציב לשנת 2014:

חבר מועצה ביקש שבחודש יולי יוצגו למועצה המינהלית הצעדים שננקטו ברמת הבנק לטיפול בממצאי הסקר האירגוני.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית ציינה כי תכנית העבודה של החטיבות לטיפול בנושאים שעלו בסקר האירגוני הוצגה בפני המועצה במסגרת הדיונים על תכנית העבודה לשנת 2015.

מעקב אחר החלטת המועצה בנושא תכנית עבודה ותקציב – דיווח חצי שנתי שהתקבלה:

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה כי בישיבתה בתאריך 1/9/2014 ביקשה המועצה לקבל ממחלקת המטבע, בישיבתה הבאה, דיווח על הפקת הלקחים מפרויקט הדפסת הסדרה החדשה. לדבריה, מנהל מחלקת המטבע מסר כי המחלקה התייחסה לדברים במרץ 2014, במסגרת תשובות שהועברו לביקורת הפנים על דוח ביקורת בנושא הסדרה החדשה. לדברי מנהל המחלקה, ועדת הביקורת המליצה, בישיבתה בתאריך 6/3/2014, למחלקת המטבע להפיק לקחים לגבי האופטימיות שהייתה בלוח הזמנים המקורי להדפסת הסדרה החדשה לעומת לוח הזמנים בפועל והוא אמר שההמלצה מקובלת ו"היא תיושם בהערכת לוחות זמנים עתידיים מעתה ואילך, בפרט בפרויקטים מורכבים שבהם קיימת תלות משמעותית בספקים חיצוניים". מנהל מחלקת המטבע ציין שתשובתו אז רלוונטית גם לבקשה של המועצה מספטמבר 2014.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית ציינה כי הבקשה של המועצה מספטמבר התייחסה להפקת לקחים מהפרויקט בכלל ולא רק להיבט של לוחות הזמנים.

חבר מועצה קיבל את הסבריו של מנהל מחלקת המטבע. עם זאת, הוא ביקש לקבל דיווח בנושא האלטרנטיבה למפעל הדפסת השטרות המספק כיום לבנק את שירותי ההדפסה.

מבקרת הפנים דיווחה כי בנושא זה הייתה התקדמות רבה והיא תוצג למועצה המינהלית, כנראה, בישיבתה הבאה.

מעקב אחר החלטת המועצה בנושא תכנית עבודה ותקציב לשנת 2015 – דיון המשך ותקציב עלויות עבודה שהתקבלה בתאריך 17/11/2014:

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה כי בישיבתה בחודש נובמבר ביקשה המועצה המינהלית לקבל ליישבתה הבאה את תכנון שינוי המצבה בשנת 2015, כולל תקן הבנק לפי חטיבות, תוספת משרות זמניות

לפרויקטים, גיוסים צפויים ופירוט תקן כוח אדם בהתאם לפירוט שהוצג בדיוני התקציב לשנת 2014. היא ציינה כי למועצה הוצגו חלק מהנתונים.

חבר מועצה אמר שלאור הדיונים שקיימה המועצה, ניתן לראות את המשימה כמשימה שבוצעה.

החלטות:

1. המשימות בנושאי יחסי עבודה, יוצגו בישיבה נפרדת בחודש יולי 2015.
2. משימות הקשורות לדוח ביקורת בנושא המחלקה המשפטית יועברו למעקב הביקורת הפנימית.
3. משימות הקשורות לדיונים בנושאי כוח אדם יוצגו במסגרת הדיונים על התכנון לשנת 2016.
4. יש לקיים דיון בנושא הטיפול בממצאי הסקר האירגוני ברמת הבנק בחודש יולי 2015.

9. אישור תנאי שכר – הסכם המעבר והשיפוץ

8*

10. בקשה לשינוי הליך ודיווח העברת עודפי תקציב בין שנים

מ"מ יו"ר המועצה המינהלית ביקש ממנהלת היחידה לתכנון וכלכלה להסביר את סוגיית העברת עודפי התקציב בין השנים.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הסבירה שהעברת העודפים החלה בבנק בתקציב 2011. זאת בעקבות דוח ביקורת בנושא ובעקבות החלטת חוק בנק ישראל, התש"ע-2010. לדבריה, גם בתקציב המדינה מועברים עודפים בין שנים. מנגנון העברת העודפים מאפשר גמישות בהתמודדות עם סוגיות הנוגעות בתשלומים שאמורים להתבצע סמוך לסוף שנה או לתחילת שנה. כך, לדוגמה, כפי שהוזכר קודם בישיבה בעניין התשלום עבור הרישיונות למערכת שירותי בנקאות ללקוחות הבנק, לעיתים מקדימים לסוף שנה תשלומים שתוכננו לתחילת השנה הבאה כדי לא לעכב פרויקט שהתקדם מהר מהצפוי. הבעיה היא שבעת תכנון התקציב של הבנק במהלך החודשים אוקטובר-נובמבר צריך להביא בחשבון גם את תכנון העודפים, ואז הוודאות לגביהם נמוכה: אין יודעים בוודאות אילו תשלומים יוקדמו ואילו יידחו. אמנם הגורמים המקצועיים בבנק מנסים להעריך את מידת הוודאות של תשלום המתוכנן להתבצע מהתקציב הנוכחי, אך החיזוי מחייב גם את היחידה לתכנון וכלכלה להניח הנחות ולבצע התאמות בתקציב. היא הוסיפה שסכום ההעברה של העודפים התקציביים המדווח לוועדת הכספים של הכנסת גבוה מהסכום המועבר בפועל, משום שבסוף שנה משלם הבנק חלק מהסכומים שהונח כי יועברו לשנה הבאה. היא ציינה כי מבקר המדינה וועדת הבחירות של הכנסת מדווחים לוועדת הכספים על סכומי ההעברות שבוצעו בפועל סמוך לסוף השנה, ולרוב בתחילת השנה הבאה; זאת בניגוד לדיווח של בנק ישראל לוועדת הכספים, המבוסס על אומדנים. היא אמרה כי בפני המועצה המינהלית מובאת הצעה שלפיה

⁸ הוחלט לא לפרסם- נושא הקשור למו"מ שטרם סוכם עם ועד העובדים.

הדיווח לוועדת הכספים על תקציב לא יכול דיווח על העברת העודפים; הדיווח על העברת העודפים יהיה נפרד ובמועד מאוחר יותר, כפי שמדווחים משרדים אחרים בשירות הציבורי שיש להם, כמו לבנק, תקציב עצמאי. באופן זה הדיווח ייטיב יותר לשקף את המציאות. מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הבהירה כי הכספים המועברים בין השנים קשורים ברובם המכריע לסעיפי ההשקעה בתקציב. היא ציינה כי מדובר בתשלומים עבור שירותים שבוצעו או טובין שנמסרו לבנק אך טרם התקבלה חשבונית בגינם, או תשלומים בגין הזמנות שנשלחו לספקים אך השירותים או הטובין טרם סופקו, או תשלומים בגין אבני דרך בפרויקטים, שביצוען התעכב.

לשאלת חבר מועצה השיבה מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה שאין העברה בין שנים של עודפים בסעיף השכר בתקציב.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה העירה שכאשר נוצר עודף בפרויקט מחמת עיכוב בביצועו, לא כל היתרה השנתית העודפת שנוצרה בגינו עוברת לשנה הבאה; לעיתים מתבצעת פריסה-מחדש של העודף שנוצר על פני כמה שנים או הקטנת תקציב בהתאם ליתרת התשלומים הצפויה בפרויקט.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה אמרה שהסכום שדווח לוועדת הכספים באשר להעברת עודפי התקציב משנת 2014 לשנת 2015 גבוה מהסכום שהועבר בפועל. היא ציינה כי תשלומים שונים שהוקדמו משנת 2015 לשנת 2014 קוזזו על ידי עודף שנוצר בגין תשלום עבור פרויקט הבינוי שהיה מתוכנן להתבצע ב-2014 אך מתעכב שכן ביצוע הפרויקט מתעכב.

חבר מועצה שאל מתי צריך יהיה לדווח לוועדת הכספים.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי סיכמה עם היועצת המשפטית של הכנסת שהבנק יכתוב ליו"ר הוועדה שהחל בדיווח על תקציב 2016 הדיווח על העברת עודפי התקציב יופרד מהדיווח על התקציב. למכתב יצורף דיווח מעודכן על העברת העודפים מ-2014 ל-2015. זאת אף על פי ששיחתה עם היועצת המשפטית של ועדת הכספים היא אינה בטוחה שהבנק נדרש לדווח על עדכון, לנוכח העובדה שסך ההעברות בפועל נמוך מהסכום שדווח לוועדת הכספים.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית שאלה: אם התבצעה העברת עודפים בגין פרויקט, והסכום שהועבר לא נוצל – האם ניתן להשתמש בו לצרכים אחרים?

מנכ"ל הבנק השיב בשלילה והדגיש כי סכום לא יגולגל פעם נוספת לשנה הבאה.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הוסיפה שלא נוהגים להעביר עודפים פעם שנייה ולא נהוג לבצע העברות בין עודפים. עם זאת היא ציינה מקרה חריג אחד, שהיה ב-2012, של שימוש בעודפים לצרכים שלא להם הם נועדו במקור, וזאת באישור של המועצה המינהלית.

חבר מועצה שאל אם ישנן העברות של תקציבים, במהלך שנה, מפרויקט אחד לאחר, כתוצאה מהבדלים בקצב ההתקדמות של ביצועם.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי ההסתכלות על תקציבי הפרויקטים היא רב-שנתית. התקציב הכולל של פרויקט לא אמור להשתנות, אך פריסתו בין השנים עשויה להשתנות. אם במהלך שנה מסוימת מתברר שפרויקט א' מתקדם מהר יותר מפרויקט ב', מגדילים את תקציב פרויקט א' ומקטינים את תקציב פרויקט ב' באותה שנה – אך במקביל תבצע פעולה של העברה הפוכה בתקציב של השנה הבאה, מפרויקט א' לפרויקט ב'. אין שינוי בסך התקציב של פרויקט א' או של פרויקט ב'.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הוסיפה שאם מתברר שהתקצוב הרב-שנתי, הכולל, של פרויקט היה גבוה מדי, מפחיתים את תקציב הפרויקט, אך לא משתמשים בסכומים שהופחתו לצרכים אחרים.

החלטות:

1. על פי סעיף 20(א)(3) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה לאשר את העברת עודפי התקציב בפועל משנת 2014 לשנת 2015, בסך של 29,535 אלפי ש"ח.
2. תקציב הבנק לשנת 2015 שאושר במועצה ביום 4 בדצמבר 2014 והונח על שולחן ועדת הכספים של הכנסת, הוא שיפורסם ברשומות.
3. תקציב הבנק שיונח על שולחן ועדת הכספים של הכנסת (להלן – הוועדה) החל מתקציב שנת 2016 ואילך, לא יכלול העברות עודפי תקציב משנה לשנה. העברות אלו יאושרו על ידי המועצה ולאחר מכן ידווחו לוועדה בסמוך לתחילת שנת התקציב.
4. יישלח ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת מכתב אודות אופן הדיווח החדש על העברות עודפי תקציב הבנק משנה לשנה שייושם החל משנת 2016, וכן אודות סכום עודפי התקציב שהועבר בפועל משנת 2014 לשנת 2015.